

Oikeustapauskokoelma

EUROOPAN UNIONIN VIRKAMIESTUOMIOISTUIMEN TUOMIO (kolmas jaosto)
13 päivänä kesäkuuta 2012

Asia F-63/11

Luigi Macchia
vastaan
Euroopan komissio

Henkilöstö — Väliaikaiset toimihenkilöt — Määräaikaisen työsopimuksen uudistamatta jättäminen — Hallintoviranomaisen harkintavalta — Huolenpitovelvollisuus — Muuhun henkilöstöön sovellettavien palvelussuhteen ehtojen 8 artikla — OLAFin pääjohtajan OLAFin väliaikaisen henkilöstön palvelukseen ottamista ja työtä koskevasta uudesta politiikasta 30.6.2005 tekemän päätöksen 4 artikla — Väliaikaisten toimihenkilöiden työsopimusten enimmäiskesto

Aihe: SEUT 270 artiklaan, jota sovelletaan Euratomin perustamissopimukseen sen 106 a artiklan nojalla, perustuva kanne, jossa Luigi Macchia vaatii virkamiestuomioistuinta kumoamaan Euroopan petostentorjuntaviraston (OLAF) virkaa tekevän pääjohtajan 12.8.2010 tekemän implisiittisen päätöksen, jolla hylättiin hänen väliaikaisen toimihenkilön työsopimuksen uusimista koskeva hakemuksensa.

Ratkaisu: Euroopan petostentorjuntaviraston (OLAF) virkaa tekevän pääjohtajan 12.8.2010 tekemä päätös, jolla hylättiin Luigi Macchian väliaikaisen toimihenkilön työsopimuksen uusimista koskeva hakemus, kumotaan. Kanne hylätään muilta osin. Komissio vastaa omista oikeudenkäyntikuluistaan, ja se veloitetaan korvaamaan kantajan oikeudenkäyntikulut

Tiivistelmä

1. Virkamiehet — Hakemuksen implisiittisestä hylkäyspäätöksestä nostettu kanne — Perustelujen puuttumista koskeva kanneperuste — Valituksen hylkäyspäätökseen sisältyvien perustelujen huomioon ottaminen (Henkilöstösääntöjen 90 ja 91 artikla; muuhun henkilöstöön sovellettavien palvelussuhteen ehtojen 46 artikla)

2. Virkamiehet — Väliaikaiset toimihenkilöt — Palvelukseen ottaminen — Määräaikaisen työsopimuksen uusiminen — Hallinnon harkintavalta — Tuomioistuinvalvonnan laajuus (Muuhun henkilöstöön sovellettavien palvelussuhteen ehtojen 8 artikla ja 47 artiklan 1 kohdan b alakohta)

3. Virkamiehet — Väliaikaiset toimihenkilöt — Hallinnolle kuuluva huolenpitovelvollisuus — Hyvän hallinnon periaate — Ulottuvuus — Tuomioistuinvalvonnan rajat (Henkilöstösääntöjen 24 artikla; muuhun henkilöstöön sovellettavien palvelussuhteen ehtojen 11 artikla)

4. Virkamiehet — Väliaikaiset toimihenkilöt — Palvelukseen ottaminen — Määräaikaisen työsopimuksen uusimatta jättäminen — TuomioistuINVALVONNAN LAJUUS — Päätös, jota ennen ei ole arvioitu toimihenkilön tilannetta yksikön edun kannalta — Lainvastaisuus (Muuhun henkilöstöön sovellettavien palvelussuhteen ehtojen 2 artiklan a alakohta ja 8 artiklan ensimmäinen kohta)

5. Virkamiehet — Kanne — Kumoamistuomio — Vaikutukset — Velvollisuus ryhtyä täytäntöönpanotoimiin — Ulottuvuus — Väliaikaisen toimihenkilön työsopimuksen uusimatta jättämistä koskevan päätöksen kumoaminen — Kumotun toimen taannehtivaa korvaamista koskevan mahdollisuuden perusteella ei ole kompensatiota (SEUT 266 artikla)

1. Kun otetaan huomioon, että oikeudenkäyntiä edeltävä menettely on luonteeltaan kehittyvä, kun valituksen hylkäämisestä tehtyyn päätökseen sisältyvät perustelut, jotka luonnollisesti puuttuivat valituksen kohteena olevasta implisiittisestä hylkäyspäätöksestä, on valituksen hylkäyspäätöksen perustelut otettava huomioon tarkasteltaessa asianomaiselle vastaisen alkuperäisen toimen lainmukaisuutta, koska näiden perustelujen katsotaan täydentävän kyseistä toimea. Näin ollen tarkastelun kohteena on alkuperäisen asianomaiselle vastaisen toimen lainmukaisuus, ja siinä otetaan huomioon valituksen hylkäyspäätöksen perustelut.

(ks. 18 ja 41 kohta)

Viittaukset:

Unionin yleinen tuomioistuin: asia T-377/08 P, Commission v. Birkhoff, 9.12.2009, 58 ja 59 oikeuskäytäntöviittauksineen

2. Vaikka väliaikaisilla toimihenkilöillä ei ole mitään oikeutta määräaikaisen työsopimuksensa uudistamiseen ja vaikka hallinnolla on tältä osin laaja harkintavalta, se ei vähennä unionin tuomioistuinten, joiden käsiteltäväksi on saatettu tällaista valtaa käytettäessä tehtyyn toimeen kohdistuva kumoamiskanne, harjoittamaa laillisuusvalvontaa, joka ilmenee useissa suhteissa riippumatta siitä, onko muodollinen perusteluvollisuus olemassa vai ei.

Näin ollen unionin tuomioistuimet voivat joutua tarkistamaan, ettei hallinto ole perustanut päätöstään epätäsmällisiin tai epätäydellisiin tosiseikkoihin. Tässä tarkoituksessa niiden tehtävänä on tutkia, onko hallinto käyttänyt tehokkaasti sillä olevia toimivaltuuksia päätöksensä perustana olevien tosiseikkojen vahvistamiseksi niin, että kaikki merkitykselliset seikat otetaan huomioon. Unionin tuomioistuimet voivat myös joutua tutkimaan, onko hallinto toteuttanut käsiteltävään asiaan liittyvien merkityksellisten seikkojen yksityiskohtaisen tai konkreettisen tarkastelun niin, että tämä tarkastelu on suoritettu huolellisesti ja puolueettomasti.

Unionin tuomioistuinten tehtävänä on siis varmistaa, ettei hallinto ole tehnyt ilmeistä virhettä arvioidessaan seikkoja, jotka se on ottanut huomioon riidanalaisen päätöksen tekemiseksi. Hallinnolle myönnettyä laajaa harkintavaltaa koskevassa asiayhteydessä sen osoittaminen, että hallinto on tehnyt tosiseikkojen arvioinnissa ilmeisen virheen, jonka perusteella tämän arvioinnin perusteella tehty päätös on kumottava, edellyttää, että näyttö, jonka esittäminen kuuluu kantajalle, riittää viemään uskottavuuden hallinnon tekemiltä arvioinneilta.

(ks. 43, 45 ja 47–49 kohta)

Viittaukset:

Yhteisöjen tuomioistuin: asia C-12/03 P, komissio v. Tetra Laval, 15.2.2005, 39 kohta ja asia C-413/06 P, Bertelsmann ja Sony Corporation of America v. Impala, 10.7.2008, 145 kohta

Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin: asia T-78/92, Perakis v. Parlement, 30.11.1993, 16 kohta; asia T-380/94, AIUFFASS ja AKT v. komissio, 12.12.1996, 59 kohta; asia T-182/99, Caravelis v. Parlement, 8.5.2001, 32 kohta; yhdistetyt asiat T-330/00 ja T-114/01, Cocchi ja Hainz v. komissio, 17.10.2002, 82 kohta; asia T-7/01, Pyres v. komissio, 6.2.2003, 64 kohta; asia T-55/03, Brendel v. komissio, 26.10.2004, 60 kohta; asia T-413/03, Shandong Reipu Biochemicals v. neuvosto, 13.7.2006, 63 kohta; yhdistetyt asiat T-44/02 OP, T-54/02 OP, T-56/02 OP, T-60/02 OP ja T-61/02 OP, Dresdner Bank v. komissio, 27.9.2006, 67 kohta ja asia T-289/03, BUPA ym. v. komissio, 12.2.2008, 221 kohta

Virkamiestuuomioistuin: asia F-54/08, Bernard v. Europol, 7.7.2009, 44 kohta ja asia F-8/10, Gheysens v. neuvosto, 23.11.2010, 75 kohta

3. Huolenpitovelvollisuus ja hyvän hallinnon periaate merkitsevät erityisesti sitä, että kun toimivaltainen viranomainen päättää virkamiehen tai toimihenkilön asemasta myös laajan harkintavallan käytön yhteydessä, se ottaa huomioon kaikki ne tekijät, joiden mukaisesti päätöksen sisältö voi määräytyä. Näin tehdessään toimivaltaisen viranomaisen on otettava huomioon paitsi yksikön etu myös asianomaisen virkamiehen tai toimihenkilön etu. Kun otetaan huomioon nimenomaan sen harkintavallan laajuus, joka toimielimillä on yksikön edun arvioinnissa, unionin tuomioistuinten harjoittaman valvonnan on kuitenkin rajoitettava kysymykseen siitä, onko toimivaltainen viranomainen pysynyt kohtuuden rajoissa, sekä siihen, ettei se ole käyttänyt harkintavaltaansa virheellisesti.

(ks. 50 kohta)

Viittaukset:

Yhteisöjen tuomioistuin: yhdistetyt asiat 33/79 ja 75/79, Kuhner v. komissio, 28.5.1980, 22 kohta ja asia 125/80, Arning v. komissio, 29.10.1981, 19 kohta

Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin: yhdistetyt asiat T-112/96 ja T-115/96, Séché v. komissio, 6.7.1999, 147–149 kohta ja asia T-14/03, Di Marzio v. komissio, 2.3.2004, 99 ja 100 kohta

4. Vaikka unionin tuomioistuinten tehtävänä ei ole valvoa henkilöstöpolitiikkaa, jota toimielin aikoo harjoittaa täyttääkseen onnistuneesti sille annetut tehtävät, ne voivat silloin, kun niiden käsiteltäväksi on saatettu väliaikaisen toimihenkilön työsopimuksen uusimista koskevan hylkäyspäätöksen kumoamisvaatimus, laillisesti varmistaa, etteivät hallinnon käyttämät perusteet ole omiaan asettamaan kyseenalaisiksi lainsäätäjän henkilöstösäännöissä vahvistamia peruskriteereitä ja -edellytyksiä, joilla pyritään takaamaan erityisesti se, että sopimussuhteisella henkilöstöllä on aikanaan tarvittaessa mahdollisuus nauttia työsuhteen tietynlaisesta jatkuvuudesta. Muuhun henkilöstöön sovellettavien palvelussuhteen ehtojen 8 artiklan ensimmäinen kohta, jossa säädetään, että kyseisten palvelussuhteen ehtojen 2 artiklan a alakohdassa tarkoitettua väliaikaisen toimihenkilön työsopimus voidaan uusien enintään kerran määräaikaista ja että tämän jälkeen palvelussuhde voidaan uusien vain toistaiseksi, on ymmärrettävä nimenomaan näin, ja näitä voidaan nimenomaan pitää ennalta ehkäisevinä toimenpiteinä, joiden tarkoituksena on torjua työsuhteen epävarmuutta. Tämän tulkinnan vahvistaa huolenpitovelvollisuus, joka edellyttää, että käsitellessään työsopimuksen jatkamista koskevaa hakemusta toimivaltainen viranomainen tutkii erityisesti, ettei ole olemassa muuta kyseisessä 2 artiklan a alakohdassa tarkoitettua väliaikaisen toimihenkilön tointa, jota varten asianomaisen henkilön sopimusta voitaisiin pätevästi jatkaa yksikön edun mukaisesti ja siten, että käsiteltävän asian ensisijaiset vaatimukset otetaan huomioon.

Tästä seuraa, että työsopimusten tekemiseen toimivaltainen viranomainen laiminlyö huolenpitovelvollisuuttaan ja rikkoo muuhun henkilöstöön sovellettavien palvelussuhteen ehtojen 8 artiklaa, jos se hylätessään kyseisten palvelussuhteen ehtojen 2 artiklan a alakohdan nojalla tehdyn väliaikaisen toimihenkilön työsopimuksen uusimista koskevan pyynnön vetoaa abstraktisesti talousarviossa asetettuihin puitteisiin ja asianomaisen henkilön ansioihin ja kykyihin samalla, kun se on asianomaisen henkilön erityisen tilanteen ja niiden palvelusten, joita tämä voisi tehdä toimielimelle, yksilöllisen tarkastelun yhteydessä jättänyt tutkimatta, onko hallinnon tavoittelema yksikön etu sovitettavissa yhteen sen kanssa, että asianomaiselle henkilölle annettaisiin uusia tehtäviä ja velvollisuuksia, ja näin ollen sen mahdollisuuden kanssa, että hänen työsopimuksensa uusittaisiin tai että hänelle tarjottaisiin uutta väliaikaisen toimihenkilön työsopimusta.

(ks. 54, 60 ja 61 kohta)

Viittaukset:

Unionin tuomioistuin: asia C-251/11, Huet, 8.3.2012, 37 kohta

Virkamiestuuomioistuin: asia F-87/08, Schuerings v. ETF, 9.12.2010, 58 ja 60 kohta ja asia F-88/08, Vandeuren v. ETF, 9.12.2010, 59 ja 60 kohta

5. Toimenpide poistuu oikeusjärjestyksestä taannehtivasti unionin tuomioistuinten antaman kumoamistuomion vaikutuksesta, ja kun kumottu toimenpide on jo pantu täytäntöön, sen vaikutusten häviäminen edellyttää, että oikeudellinen tilanne, jossa kantaja oli ennen toimenpiteen toteuttamista, palautetaan. Lisäksi SEUT 266 artiklan mukaisesti toimielimen, jonka säädös on julistettu mitättömäksi, on toteutettava tuomion täytäntöön panemiseksi tarvittavat toimenpiteet.

Väliaikaisen toimihenkilön työsopimuksen uusimatta jättämistä koskevan päätöksen kumoamisen yhteydessä ei voida kuitenkaan sulkea pois sitä, että toimielin katsoo voivansa tehdä uudelleen kantajan määräaikaisen työsopimuksen uusimatta jättämistä koskevan päätöksen tarkasteltuaan ensin asiakirja-aineiston uudelleen täydellisesti ja yksityiskohtaisesti ja ottaen huomioon kumoamistuomion perustelut.

Näin ollen unionin tuomioistuimet eivät voi velvoittaa toimielintä maksamaan asianomaisen henkilön palkkaa lainvastaisen päätöksen tekemisestä alkaen.

(ks. 64, 66 ja 67 kohta)

Viittaukset:

Virkamiestuuomioistuin: asia F-1/05, Landgren v. ETF, 26.10.2006, 92 kohta; asia F-83/09, Kalmár v. Europol, 26.5.2011, 88 kohta, valitus vireillä unionin yleisessä tuomioistuimessa, asia T-455/11 P